

STANDARD MERYTORYCZNY E-MATERIAŁÓW DO JĘZYKA OBCEGO ZAWODOWEGO

Opracowane materiały muszą uwzględniać rozporządzenia wydane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.). Materiały te, aby mogły zostać wykorzystane przez szkoły, muszą być zgodne z obowiązującym prawem oświatowym oraz z metodyką nauczania języków obcych.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zawiera opis poszczególnych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach. Kwalifikacje te opisano językiem efektów kształcenia odnoszących się do wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych, które nabywa uczeń w procesie kształcenia w szkole ponadpodstawowej. Jedną z kompetencji niezbędnych do wykonywania wszystkich zawodów jest m.in. umiejętność komunikowania się w języku obcym.

Zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach w wyniku procesu kształcenia w danym zawodzie w zakresie języka obcego zawodowego uczeń:

- 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych) umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:
  - a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem,
  - b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie,
  - c) z dokumentacją związaną z danym zawodem,
  - d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie;
- 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:
  - a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka,
  - b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową);
- 3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:
  - a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję),
  - b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru);
- 4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:
  - a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych,
  - b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;

Załącznik nr 9 do Regulaminu naboru

- 5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;
- 6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:
  - a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem,
  - b) współdziała w grupie,
  - c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym,
  - d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne.

Opracowane e-materiały do języka obcego zawodowego, na dzień zakończenia realizacji projektu, muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, a ponadto uwzględniać podpisane i oczekujące na wejście w życie przepisy prawa oświatowego, w szczególności dotyczące podstaw programowych kształcenia w zawodach.

Pojedynczy e-materiał zbudowany będzie z modułów. Pod pojęciem modułu należy rozumieć zasób środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) prezentujący typowe sytuacje zawodowe w danym zawodzie szkolnictwa zawodowego. Jeden moduł odpowiada jednej jednostce efektów kształcenia określonej w kwalifikacji wyodrębnionej w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie. Liczba modułów dla danej kwalifikacji nie może być mniejsza niż liczba niepowtarzających się części kwalifikacji (jednostek efektów kształcenia) w danym zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach (z wyłączeniem jednostki efektów kształcenia dotyczącej języka obcego zawodowego) i ujętych w Załączniku nr 14 *Podział e-materiałów do języka obcego zawodowego*.

Każdy moduł zawierać będzie multimedialne materiały dźwiękowe, wizualne, interaktywne i tekstowe lub ich połączenia.

W sytuacji, gdy dany e-materiał obejmuje treści kształcenia określone w podstawie programowej więcej niż jednego zawodu (np. zawodów wyodrębnionych w tej samej branży), Wnioskodawca opracowuje moduły tylko raz dla danej kwalifikacji i zamieszcza przy jednym z zawodów, którego dotyczy ta kwalifikacja. Przy pozostałych zawodach, w których również wyodrębniona jest ta kwalifikacja, Wnioskodawca umieszcza przekierowanie. Takie samo postępowanie przewiduje się w sytuacji powtarzających się części kwalifikacji.

Poniżej ujęto uniwersalne wymagania w zakresie zawartości gramatyczno-leksykalnej oraz rodzaju i liczby elementów składowych jednego modułu.

Moduły składające się na jeden e-materiał opracowany dla jednego zawodu powinny łącznie zawierać:

1. Zagadnienia leksykalne dotyczące typowych sytuacji zawodowych:

- a) stałe wyrażenia: złożone z kilku słów zwroty do używania i zapamiętywania w całości,
- b) wyrażenia idiomatyczne: proste metafory semantyczne charakterystyczne dla danego zawodu, typowe porównania,
- c) szablonowe zwroty używane w całości, np.: Czy mógłbym/mogę prosić...,
- d) inne stałe związki wyrazowe (frazologiczne, czasownikowe lub przyimkowe)

2. Zagadnienia gramatyczne:

- a) rzeczownik - liczba pojedyncza i mnoga,
- b) odmiana czasowników posiłkowych czas teraźniejszy,
- c) odmiana czasowników regularnych i nieregularnych czas przeszły prosty i zaprzeszyły,
- d) odmiana czasowników posiłkowych (modalnych) czas teraźniejszy,
- e) strona bierna,
- f) zaimki pytające: kto, co, jak, skąd, gdzie,
- g) zdanie oznajmujące proste,

Załącznik nr 9 do Regulaminu naboru

- h) zdanie pytające,
- i) inwersja w zdaniu pytającym,
- j) liczebniki główne,
- k) rodzajniki określone i nieokreślone,
- l) pytanie o czas,
- m) czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone,
- n) czasowniki forma grzecznościowa,
- o) przypadki rzeczownika,
- p) tryb rozkazujący (2 osoba liczby pojedynczej i mnogiej, forma grzecznościowa),
- q) przyimki: w, do, na, z, u, przy, na, za, obok, ponad, pod, pomiędzy, przed, za,
- r) zaimek pytający względny: który, która, które, którzy,
- s) zaimek dzierżawczy: mój, twój, itd.,
- t) czas teraźniejszy, przeszły i przyszły,
- u) stopniowanie przymiotnika i przysłówka,
- v) zaimki osobowe - odmiana,
- w) liczebniki porządkowe,
- x) zdanie współrzędnie złożone,
- y) zdanie podrzędnie złożone,
- z) mowa zależna.

Poniżej zaprezentowano katalog zasobów sprawdzających:

1) Posługiwanie się zwrotami w różnych sytuacjach zawodowych.

Ćwiczenia: Wysłuchaj i powtórz na podstawie zaprezentowanego filmu.

Sekwencyjność filmu:

- pierwsze odtworzenie standardowe (obraz i dźwięk),
- drugie odtworzenie (obraz i dźwięk) z dodanymi napisami będącymi odzwierciedleniem dialogów,
- trzecie odtworzenie (obraz i dźwięk oraz napisy) uwzględniające pauzy po każdym zdaniu celem umożliwienia powtórzenia wypowiedzi po aktorze,
- czwarte odtworzenie (obraz) zawierające opis filmu w formie narracji przy użyciu dźwięku i napisów.

2) Rozumienie globalne.

Po obejrzeniu filmu użytkownik powinien wybrać jeden z trzech zaproponowanych tytułów, który według niego bezpośrednio odnosi się do usłyszanych i obejrzone treści.

3) Rozumienie selektywne.

Ćwiczenia typu prawda fałsz.

Po obejrzeniu filmu należy ustosunkować się do zdań umieszczonych w ćwiczeniu do filmu, podejmując decyzję, czy była to prawda, czy fałsz, np. Klientka wybrała jaśniejszy kolor włosów. Prawda? Fałsz?

4) Rozumienie szczegółowe.

Zdania do uzupełnienia.

Użytkownik dokonuje wyboru. Fryzjer posługiwał się: A) brzytwą, B) nożyczkami, C) prostownicą.

5) Ćwiczenia substytucyjne.

Polegają na wstawianiu przez użytkownika gotowych fragmentów w wykropkowane miejsce, np. technik realizacji nagrań dźwiękowych pracuje .....(pojawia się zdjęcie studia nagrań), użytkownik ma do wyboru: „w studiu nagrań”, „w biurze”, „w kinie”.

Użytkownik uzupełnia puste miejsce „w studiu nagrań”.

Załącznik nr 9 do Regulaminu naboru

6) Ćwiczenia wyboru.

Użytkownik dokonuje wyboru poprzez dopasowanie odpowiedzi, np. Czekam ... dostawę kwiatów. A) na B) za C) do.

Uczeń dokonuje wyboru przyimka „na”.

7) Ćwiczenia transformacyjne.

Podane formy podajemy we właściwy sposób, np. Należy chronić ręce przed, aby uniknąć podrażnień i uczuleń. Użytkownik wstawia rzeczownik „farbą” we właściwym przypadku. Należy chronić ręce przed farbą, aby uniknąć podrażnień i uczuleń.

8) Ćwiczenia z lukami.

Należy wstawić w wolne miejsca prawidłowe sformułowania, np. użytkownik uzupełnia zdania, przy których umieszczono fotografie. Farbę nakładamy..... umyć.....włosów. Zdanie będzie brzmiało w sposób następujący: Farbę nakładamy przed umyciem włosów.

9) Gry językowe.

Przykładami gier językowych są: krzyżówki, quizy, rozsypanki, łamacze języka (które są nagrane i można je samodzielnie powtarzać).

Wszystkie ćwiczenia zawierają polecenia zarówno w języku polskim jak i obcym. Są one sformułowane w sposób prosty i jednoznaczny, tak aby użytkownik e-materiału nie miał problemu z ich zrozumieniem. Język obcy w poleceniach zawiera zdania proste sformułowane w najprostszy możliwy sposób, aby użytkownik nie miał problemu z ich zrozumieniem. Czasem składają się z dwóch lub więcej zdań, np. posłuchaj nagrania. Uzupełnij zdania. Każde ćwiczenie składa się z 8 do 10 zdań, punktów lub pytań. Pierwsze pytanie lub zdanie stanowi przykład wykonania zadania i zawiera odpowiedź.

Wszystkie ćwiczenia zawierają funkcję umożliwiającą sprawdzenie poprawności wykonania ćwiczenia oraz możliwość wielokrotnego powtórzenia wykonania ćwiczenia i jego sprawdzenia, aż do momentu wykonania go w pełni poprawnie.

W OBSZARZE ZAWODOWYM

Lp.	Warunek
1.	E-materiał poprawnie merytorycznie prezentuje dany zawód kształcenia zawodowego zgodnie z celami kształcenia i efektami kształcenia wyszczególnionymi w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie
2.	E-materiał poprawnie merytorycznie uwzględnia dobraną tematykę dla zawodu (spośród wymienionej w regulaminie konkursu) zgodną z efektami kształcenia z jednostek efektów kształcenia, które obejmują poszczególne moduły
3.	E-materiał poprawnie merytorycznie przedstawia charakterystyczne sytuacje zawodowe w danym zawodzie szkolnictwa branżowego wynikające z celów i efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie
4.	E-materiał poprawnie merytorycznie przedstawia charakterystyczne dla zawodu miejsca pracy i stanowiska pracy oraz ich wyposażenie, w szczególności wymienione w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie, adekwatne do współczesnych warunków pracy w zawodzie
5.	E-materiał jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, w szczególności z podstawą programową kształcenia w zawodzie
6.	Filmy poprawnie merytorycznie przedstawiają charakterystyczne sytuacje zawodowe w danym zawodzie szkolnictwa branżowego wynikające z celów i efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie
7.	W filmach używane jest poprawne słownictwo zawodowe

8	Sekwencje poprawnie merytorycznie pokazują elementarne fragmenty procesu lub zjawiska, w szczególności wymienione w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie
9	W sekwencjach używane jest poprawne słownictwo zawodowe
10	Animacje poprawnie merytorycznie odwzorowują zjawiska i procesy, w szczególności wymienione w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie, w celu zilustrowania ich istoty i sekwencyjności
11	W animacjach używane jest poprawne słownictwo zawodowe
12	Komiksy z elementami dialogu w postaci tekstu poprawnie merytorycznie odwzorowują rzeczywiste sytuacje związane z wykonywaniem zawodu zgodnie z celami i efektami kształcenia wyszczególnionymi w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie
13	W komiksach używane jest poprawne słownictwo zawodowe
14	Fotografie, rysunki i schematy poprawnie merytorycznie odwzorowują struktury, procesy lub funkcjonalności, w szczególności wymienione w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie
15	Gry dydaktyczne umożliwiają zdobywanie wiedzy i umiejętności wynikających z celów kształcenia i efektów kształcenia wyszczególnionych w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie
16	Dokumentacja interaktywna odwzorowuje graficznie rzeczywistą postać dokumentów, np. instrukcji, formularzy, druków, archiwaliów, itp., w szczególności wymienionych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie
17	Ćwiczenia, self-testy, quizy sprawdzające są poprawne merytorycznie i zgodne z podstawą programową kształcenia w danym zawodzie

W OBSZARZE JĘZYKOWYM

Lp.	Warunek
1	Moduł zawiera zagadnienia leksykalne dotyczące typowych sytuacji zawodowych zgodne z listą zamieszczoną w regulaminie konkursu
2	Moduł zawiera zagadnienia gramatyczne zgodne z listą zamieszczoną w regulaminie konkursu
3	E-materiał zawiera słownictwo fachowe, które jest niezbędne do opanowania języka obcego ukierunkowanego zawodowo na poziomie od A2 do B1
4	Słownik zawiera charakterystyczne symbole występujące w słownikach językowych
5	Słownik zawiera podstawowe informacje o danym słowie, oprócz znaczenia/znaczeń w przypadku rzeczowników zawiera informacje o rodzaju gramatycznym i liczbie pojedynczej i mnogiej, natomiast czasowniki są podane w formie bezokolicznikowej. Pozostałe części mowy podane są w formie nieodmiennej
6	Ćwiczenia, self-testy, quizy sprawdzają poziom rozumienia i opanowania wiedzy w zakresie danego e-materiału
7	E-materiał (w szczególności scenariusze zajęć w przewodniku dla nauczyciela) jest zgodny z koncepcją programu nauczania funkcjonalno-sytuacyjnego opartego na typowych sytuacjach komunikacyjnych, w których znajduje się osoba w swoim środowisku pracy
8	Teksty zawarte w e-zasobie zawierają materiał leksykalno-gramatyczny odnoszący się do poziomu od A2 do B1 zgodnie z opisami podanymi w regulaminie konkursu
9	Moduł zawiera różnorodne ćwiczenia językowe dotyczące struktur gramatyczno-leksykalnych, sprawdzając rozumienie tekstów słuchanych i pisanych oraz umożliwiające samodzielne ćwiczenie mówienia
10	Testy sprawdzające w przewodniku dla nauczyciela zawierają poprawne klucze odpowiedzi